

Морис Льоблан

С Л Е Д И В С Н Е Г А

7

Морис Льоблан

СЛЕДИ В СНЕГА

Maurice Leblanc
Les hutis coups de l'horloge, 1923

© Танка Дашева, превод, 2013 г.
© Корица, издателство „Труд“, 2013 г.
© Книгоиздателска къща „Труд“, 2013 г.

ISBN 978-954-398-313-1

КНИГОИЗДАТЕЛСКА КЪЩА **trud**, 2013

НА ВЪРХА НА КУЛАТА

Открехвайки прозореца на стаята си, Органз Даниел извика тихо към градината:

– Росини, там ли сте?

– Да, тук съм – прозвуча отговорът някъде откъм подножието на замъка.

Надвесвайки се навън, Органз видя пълен червендалест човек с много руса брада.

– Е, как е? – попита той.

– Как ли? Снощи пак имахме големи разправии с вуйчо ми и с вуйна ми. Отказват категорично да подпишат документите, които им изпрати нотариусът, за да мога да получа сумата, която моят съпруг ми определи, преди да го отведат.

– Но нали вуйчо ви, който толкова настояваше за този брак, има тези пари именно поради самите клаузи на договора.

– Това е без значение. Нали точно това ви обяснявам – че отказва...

– Тогава какво ще правим?

– Е, сега все още ли искате да ме откраднете? – засмя се Органз.

– Повече от всеки друг път.

– Не забравяйте тогава, че уважавам всяка добра постъпка.

– Ще направя всичко, което поискате. Знаете много добре, че съм лудо влюбен във вас.

– Но за нещастие аз не съм лудо влюбена във вас.

– Е, не искам да сте чак лудо влюбена, а само да ме обичате малко.

– Малко? Но вие сте прекалено претенциозен.
 – Тогава защо предпочетохте мен?
 – Случайно. От скука... Животът ми е толкова монотонен... Затова реших да рискувам... Е, хайде дръжте, това е багажът ми.

И Органз заспуска големите си кожени куфари, които Росини поемаше с ръце.

– Жребият е хвърлен – мърмореше тя. – Ще ме чакате с автомобила си на кръстопътя при Иф. Ще дойда дотам на кон.

– Но това е невъзможно! Не мога да отведа коня ви.

– Той ще се върне сам.

– Отлично!... Но чуйте...

– Какво има още?

– Кой е този принц Ренин, дето пристигна преди три дни и почти никой не го познава?

– Не зная. Вуйчо ми се е запознал с него по време на лов и го е поканил да му гостува.

– Вие май твърде много му харесвате. Вчера бяхте на толкова дълга разходка с него. Този човек нещо не ми се нрави...

– След два часа вече няма да бъда в замъка и всички ще знаят, че съм избягала с вас. Надявам се този скандал да накара Серж Ренин да поохладнее. Но стига толкова приказки. Нямаме време за губене.

Органз наблюдава известно време как дебелият Росини, огънат под тежестта на куфарите, се отдалечаваше крадешком по пустата алея, после отново притвори прозореца.

Някъде далеч в парка се разнесоха звуците на еленов рог, който огласяваше, че е време за ставане. После се чу лай на цяла глутница ловджийски кучета. Тази сутрин започваше традиционният лов при замъка Ла Марец. Ежегодно в началото на септември конт Д'Еглерош, самият той голям ловец, и съпругата му събираха по този повод много приятели.

Органз започна да се приготвя. Имаше вид на амазонка – роклята очертаваше гъвкавата ѝ талия, а широкополата ѝ кадифена шапка бе като рамка на красивото ѝ лице, увенча-

но от пищните червени коси. После се настани край писалището и започна да пише прощално писмо до вуйчо си, което по нейни сметки трябваше да бъде предадено чак вечерта. Писмото се оказа трудна задача. Започваше го няколко пъти и накрая се отказа от него.

„После ще му пиша – каза си тя, – когато му мине ядът.“

И тръгна бързо към високата зала, която служеше за трапезария. В залата горяха едри цепеници. Стените бяха украсени с военни трофеи – старинни оръжия, мускети и пушки. Гостите прииждаха от всички страни и се здрависваха весело с конт Д'Еглерош. Той самият бе един от този тип компанияни, които, макар и тежки на вид, живееха само и само за да ходят на лов. Сега, застанал пред камината с голяма чаша шампанско в ръка, контът вдигаше неуморно наздрависици с гостите.

Органз го целуна равнодушно и подхвърли:

– Но, вуйчо, какво става с вас? Обикновено сте толкова сериозен и мрачен?

– Ее! – усмихна се още по-широко контът. – Един път в годината... човек може да си позволи изключения...

– Но вуйна може да ви се скара.

– Вуйна ти си има своето вечно главоболие и едва ли ще слезе. А и това – подчерта контът многозначително – не е нейна работа, а още по-малко твоя, детето ми.

До Органз приближи принц Ренин – млад, много елегантен, с фино, но малко бледо лице, върху което само погледът променяше понякога изражението си: ту много мил, ту много строг, ту много любезен, ту много ироничен.

Той направи лек поклон пред младата дама, целуна ръката ѝ и каза:

– Драга госпожо, позволявам си да ви напомня голямото ви обещание!

– Моето обещание?

– Да. Бяхме се уговорили да повторим приятната си разходка и да се опитаме да посетим онзи стар замък, който така ни заинтригува... Наричаха го, струва ми се, Аленгър.

Неприятно изненадана, Органз заговори доста сухо:

– Съжалявам много, господине, но една такава екскурзия би била твърде продължителна, а аз съм много уморена. Днес само ще се поразходя в парка и ще се върна.

Настъпи мълчание. Гледайки я в очите, Серж Ренин ѝ прошепна усмихнат, така че да чуе само тя:

– Убеден съм, че ще спазите дадената дума и ще се съгласите да ви придружа. Това е за предпочитане.

– Но за кого? За вас, нали?

– Уверявам ви, че също и за вас.

Ортанз се поизчерви и запротестира:

– Не ви разбирам, господине.

– Но аз нищо неясно не ви предлагам. Пътят е отличен, а околностите на Аленгър са интересни. Никаква друга разходка не би ви доставила по-голямо удоволствие.

– Прекалено самонадеян сте, господине.

– И упорит, госпожо. Ще ви чакам в околностите на Аленгър.

Ортанз махна нервно с ръка и не сметна за нужно да отговори. Обърна му гръб, сбогува се с околните и излезе.

Пред стълбите един от лакеите държеше коня ѝ.

Тя се качи на седлото и пое към гората, която започваше в края на парка.

Времето беше тихо и хладно. Ведрото кристално небе едва се промъкваше между почти неподвижните, леко трептящи листа. Ортанз яздеше по криволичещите алеи, без да бърза. След около половин час издълбаната от потоците пътека я изведе до главния път. Там спря. Не се чуваше никакъв шум.

„Росини сигурно е прикрил колата си с угасен двигател някъде в гората близо до кръстопътя на Иф“ – помисли си тя.

Дотам я делиаха не повече от петстотин метра. След като се поколеба малко, тя скочи от коня, върза го едва-едва, така че да може лесно да се отвърже сам и да се върне в замъка, и като загърна лицето си с дълъг кафяв воал, който се ветреше над раменете ѝ, закрачи напред. Не се беше излъгала. Още на първия завой видя Росини, който също забърза към нея, посрещна я и я поведе из гората.

– Бързо, моля ви! О, колко се страхувах, да не би да закъснеете... или дори да не промените решението си!... И ето ви най-после и вас. О, нима това е възможно?!

Ортанз се усмихна:

– Толкова ли сте щастлив, че вършите глупости?

– Да, щастлив съм и се кълна, че и вие ще бъдете щастлива.

– Възможно е, но аз няма да правя глупости!

– Постъпвайте, както желаете, Ортанз. Животът ви ще бъде като на фея от приказките.

– А вие ще бъдете очарователният принц!

– Ще живеете в най-голям разкош, сред огромно богатство.

– Не искам нито разкош, нито богатства.

– А какво искате тогава?

– Щастие.

– За щастието ви ще се погрижа аз.

– Съмнявам се донякъде в качеството на това, което ще ми предложите – пошегува се Ортанз.

– Ще видите... Ще видите.

Стигнаха до автомобила. Бъбрейки радостно, Росини запали двигателя, а Ортанз се зави с едно широко манто. Колата потегли плавно по тревата на тясната пътека и излезе на кръстопътя. Росини увеличи скоростта, но внезапно от гората отекна изстрел и автомобилът закриволичи по шосето.

– Пукна се предна гума – измърмори Росини.

– Съвсем не! – провикна се Ортанз. – Някой стреля.

– Не е възможно, мила моя! Какво приказвате!

В същия миг откъм гората обаче се чуа един след друг още два изстрела. Автомобилът потръпна леко още два пъти.

Росини изскърца със зъби от яд:

– Проби и задните гуми... По дяволите, кой е този бандит? Да можех само да го пипна!

Той огледа гората край пътя, но не забеляза никого. Листата на дърветата пречеха да се види по-навътре.

– Дявол да го вземе! – изруга той. – Права сте били... някой стреля наистина по автомобила. Добре се подредихме. Най-малко няколко часа няма да можем да мръднем от

тук. Да се залепят три гуми, не е лесна работа... Но какво ще правите дотогава, вие, скъпа приятелко?

Младата жена също слезе от автомобила и развълнувана, възкликна към Росини:

– Тръгвам си...

– Но защо?

– Искам да разбера кой стреля. И защо. Искам да зная...

– Моля ви поне да не се разделяме...

– Нима мислите, че ще ви чакам с часове?

– Но какво ще стане със заминаването ни... с нашите проекти?

– Ще говорим наново утре... Върнете се в замъка... и останете там...

– Но моля ви... това не е по моя вина. Струва ми се, че ми се сърдите.

– Не ви се сърдя. Но съгласете се, че когато се краде жена, се вземат всички мерки, драги мой. Е, ще се видим по-късно.

И Органз забърза по обратния път. За късмет откри коня си и препусна в галоп в обратната на Ла Марец посока.

Вече не се съмняваше, че изстрелите бяха дело на принц Ренин.

– Той е... – мърмореше ядосана тя. – Само той е способен на такава постъпка...

Нали сам я беше предупредил: „Ще дойдете, аз съм сигурен, че ще дойдете... и ще ви чакам.“

Органз се разплака от яд и унижение. Ако в този момент се озвоеше лице в лице с него, сигурно щеше да го удари с камшика.

Пред нея се простираше строгият и величествен пейзаж на територията, с която на север свършваше имението. Забавя ход, макар че трябваше да измине десетина километра до целта, до която бе решила да стигне. Въпреки усилията ѝ скоростта ѝ намаляваше, а физическата ѝ умора засилваше възмущението ѝ срещу принц Ренин. Чувстваше, че го мрази не само заради некачествимата му постъпка от днешния ден, но и заради цялото му поведение през тези послед-

дни три дни – заради неговата самоувереност, самочувствие и надменно учтив вид.

Вече приближаваше. На самото дъно на долината се виждаше старият зид, който служеше за ограда на имението. Беше пропукан, обрасъл с мъх и бурени, през които се мерзелееха камбанарията на замъка и няколко затворени с капаци прозорци. Това беше имението Аленгър.

Органз мина покрай стената и зави. В центъра на пространството пред входната врата, там, където зидът се извиваше в полудъга, тя видя Серж Ренин, който стоеше пред коня си.

Младата дама скочи на земята и когато той вече приближаваше към нея с шапка в ръка, произнасяйки протоколните си благодарности, че е дошла, тя почти му изкрещя:

– Преди всичко, господине, искам обяснение. Преди малко стана нещо необичайно. Някой стреля три пъти срещу един автомобил, в който се намирах аз. Вие ли стреляхте?

– Да.

Органз едва не онемя от смайване.

– Значи признавате? – заекна тя.

– Госпожо, аз просто отговарям на зададения ми от вас въпрос.

– Но как посмяхте?... С какво право?...

– Не съм ползвал никакво право, госпожо, а изпълних един дълг.

– Наистина ли! И какъв е той?

– Дългът да ви защитя от един мъж, който иска да се възползва от нещастията ви в живота.

– Господине, забранявам ви да говорите така. Аз сама отговарям за действията си и съм взела решенията си при пълна свобода...

– Госпожо, чух разговора, който водихте тази сутрин през прозореца си с господин Росини, и ми се стори, че не беше нито сърдечен, нито радостен. Признавам напълно нахалството си и огорчението, което ви причиних с намесата си, и най-искрено моля за извинение, но исках – дори с риск да бъда възприет като простак – да ви дам възможност да размислите още няколко часа.

– Всичко съм обмислила, господине. Когато реша нещо, не се отказвам лесно от него.

– Но, госпожо, понякога се получава и иначе. Ето сега например, вместо да бъдете там, вие сте тук.

Младата жена се смути. Цялата ѝ злоба изчезна. Тя разглеждаше Ренин като човек, който се учудва, когато се изправи срещу хора, различни от другите и способни на необикновени подвизи, а същевременно и по-галантни и по-незаинтересовани може би заради това. Разбра, че поне в случая Серж Ренин наистина нямаше задни мисли и сметки и наистина, както сам бе заявил, изпълняваше кавалерския си дълг спрямо една жена, която според него бе поела погрешно по опасен път.

Отмервайки бавно думите си, той каза:

– Госпожо, зная твърде малко за вас, но и то е достатъчно, за да изпитам желанието да ви бъда полезен. Известно ми е, че сте на двайсет и шест години и сте сираче. Преди осем години сте се омъжили за племенника на конт Д'Еглерош, който е изпаднал в особено душевно състояние, полудял е и е трябвало да бъде затворен в лудница. Затова, от една страна, не можете да получите развод, а, от друга, понеже зестрата ви е пропиляна, сте принудена да приемете издръжката от вуйчо си и да живеете при него. Контът и контесата не се разбират, а средата ви е скучна. Преди години първата жена на конта е избягала с първия мъж на контесата. Двамата пренебрегнати съпрузи свързват съдбата си от мъка, но в новия си брак откриват само разочарования и неприятности, последствията от които понасяте и вие. Животът ви е еднообразен и протича в самота през повече от единайсет месеца в годината. Един ден срещате случайно господин Росини, който се увлича по вас и ви предлага да избягате. Вие не го обичате, но скуката, чувството, че младостта ви отлита, нуждата от разнообразие, желанието за авантюри... ви карат да се съгласите с една ясна цел – един ден да се освободите от влюбения Росини, като наивно се надявате, че такъв скандал ще застави вуйчо ви да ви даде сметка за вашите пари, което ще ви осигури самостоятелен живот. Ето

какво сте намислили и затова сега трябва да избирате: или да останете в ръцете на господин Росини... или да се доверите на мен.

Ортанз го изгледа продължително. Какво искаше да ѝ каже? Какъв бе смисълът на това предложение, което ѝ правеше така неочаквано, като приятел, който не иска нищо друго от нея освен доверие?

След кратко мълчание Ренин улови конете за поводите и ги привърза наблизко. После се зае да огледа внимателно тежката врата, чиито крила бяха укрепени допълнително със заковани на кръст греди. Един залепен върху тях афиш от състояли се преди двайсет години избори показваше, че тогава никой не бе прекрачвал прага на сградата.

Ренин изкърти един железен лост от оградата край входа и гнилите греди скоро поддадоха пред усилията му. Под една от тях се показа ключалката. Тогава той извади нож с много остриета и инструменти и се зае с нея. Скоро вратата се отвори. Пред очите им се разкри обрасла с папрат поляна, която се простираше до запустяла продълговата сграда с олющена на места мазилка.

В четирите ѝ края се издигаха кули, съединени помежду си с нещо като осеяна с бойници тераса.

– Не бързате вече, нали? – обърна се принцът към Ортанз. – Тогава преценете спокойно какво ще правите, и ако господин Росини успее втори път да ви убеди да тръгнете с него, ви давам честната си дума, че вече никога няма да се изпреча на пътя ви. Но дотогава останете с мен. Вчера бяхме решили да поразгледаме замъка, не искате ли да го направим сега? Така хем ще ни мине по-бързо времето, хем, мисля си, ще видим интересни неща.

Принцът говореше така убедително, че просто не можеше да му се откаже. Той сякаш едновременно и заповядваше, и молеше и младата жена дори не се и опита да му противоречи, а волята ѝ отслабваше все повече и повече. И тя тръгна след него по полуразрушеното стълбище, в чийто край се виждаше нова врата, подсилена с греди, заковани на кръст.

Ренин я отвори пак по същия начин и двамата се озоваха в покрит с бели и черни плочи широк хол, който бе обзаведен със стари шкафове и черковни столове и украсен с дървени щитове и остатъци от стари гербове, изобразяващи кацнал на камък орел. Под потъналите в прах и паяжини пердетата се показваше друга врата.

– Това май трябва да е вратата на салона – разсъждаваше на глас Ренин.

Този път той се затрудни с отварянето ѝ и едва след един силен удар с рамо успя да отвори едното крило.

Ортанз вървеше мълчаливо до него и с все по-голямо учудване наблюдаваше голямото майсторство, с което спътникът ѝ отваряше вратите. Сякаш чул мислите ѝ, Ренин се обърна и обясни със сериозен тон:

– Това е играчка за мен, защото съм бил и ключар.

Неочаквано тя го хвана за ръката му и прошепна:

– Чуйте!

– Какво?

Тя му даде знак да мълчи и настоя той да се вслуша. Почти веднага Ренин промълви:

– Наистина странно.

– Но слушайте... слушайте!... – смаяно повтори Ортанз.

– Боже мой, нима е възможно?

Някъде отблизо долитаха на равномерни интервали слаби, но ясни камбанени удари. Вслушвайки се по-внимателно, разбраха, че бие стенен часовник. После дълбоката тишина на мрачната зала беше нарушена и от ритмичното тиктакане, предизвикано без съмнение от невидимото тежко махало. И двамата бяха силно изненадани – наистина как бе възможно един толкова малък механизъм да продължава да работи след толкова години в отдавна мъртвия замък... В това имаше някакво чудо, но как би могло да се обясни?

– Но тук – прошепна Ортанз, която не смееше вече дори да повиши глас, – тук съвсем никой ли не е влизал?...

– Никой!

– Но това е невъзможно! Невъзможно е този часовник да е работил цели двайсет години, без да бъде навиван?

– Невъзможно е!

– Но тогава?

Серж Ренин откърти мълчаливо капците и отвори трите прозореца.

Пред очите им се разкри салон, в който цареше абсолютен порядък. Всички мебели бяха на местата си. Не липсваше нищо. Тези, които някога са го обитавали и сигурно са прекарвали по-голямата част от времето си в него, изглеждаха, го бяха напуснали, без да вземат нищо. Книгите, които бяха чели, дребните украшения, подредени по масите и нишите – всичко стоеше по местата си.

Ренин се спря пред стария стенен часовник, поместен в богато украсен висок шкаф. През покрития със стъкло кръгъл отвор се виждаше махалото. Той отвори вратичката: окачените на въженцата тежести почти бяха стигнали до мъртвата си точка.

Но в тоя миг механизмът заработи отново. Часовникът отби съвсем ясно осем удара, които младата жена никога нямаше да забрави.

– Наистина чудо – възкликна Ренин, – този прост механизъм се навива веднъж седмично.

– И вие не намирате нищо необикновено в това?

– Не, нищо... или почти нищо – каза той, като изведнъж се наведе, измъкна от дъното на шкафа една метална тръба, скрита от погледа нейде под тежестите, и я вдигна към светлината.

– Далекоглед – отбеляза замислено. – Защо ли са го прикрили там?... И е фокусиран за гледане на максимална далечина... Много странно... Какво ли означава това?...

В този миг часовникът започна да бие пак. В тишината отекнаха нови осем удара. Ренин затвори капака му, но взе далекогледа със себе си и продължи внимателно огледа си. Една широка врата водеше към малка стаичка, вероятно пушалня. Мебелите и там бяха по местата си. Само пирамидата за пушки в една от витрините беше празна. До нея върху богато украсена мраморна плоча висеше календар, който показваше датата 5 септември.

– О! – извика смаяно Органз. – Вижте днешната дата!... Та те са късали листчетата до 5 септември... Днес е годишнината от този ден! Какво невероятно съвпадение!

– Невероятно – промълви и Ренин. – Това е годишнината от тяхното заминаване... до днес са изминали точно двацет години.

– Съгласете се – настоя тя, – съгласете се, та всичко това просто не е възможно.

– Да... така е... и все пак, въпреки това...

– Но имате ли поне някаква представа, какво се е случило?

Ренин замълча, преди да отговори:

– Най-много ме интересува скритият далекоглед... захвърлен на това място в последния миг... За какво ли е служил? От прозорците тук се виждат само дърветата в градината... и без съмнение подобна е гледката и от другите прозорци... Замъкът се намира в долина с ограничен хоризонт... За да гледат през далекогледа, е трябвало да се качват най-горе... Искате ли да се качим?

Органз се поколеба. Любопитството ѝ бе възбудено от тайнствеността, която лъхаше от всеки миг на тази авантюра, и тя бе готова да върви навсякъде с Ренин и да му помага в издирванията с каквото можеше. Изкачиха се по главната стълба и стигнаха до просторна площадка на втория етаж, от която започваше спираловидна стълба.

Най-горе имаше открита тераса, която бе заобиколена от двуметров парапет.

– По него е имало отвори, които после са били зазидани – посочи Ренин. – Вижте, някога са служили за бойници, но сега са запушени.

– Е, да, но струва ми се, че и тук далекогледът не би могъл да се използва, затова ще трябва май да слезем пак обратно.

– Не мога да се съглася с вас – възрази той. – Ако следваме логиката, все пак би трябвало да е за наблюдение и далекогледът би могъл да бъде използван именно от тук.

Ренин се хвана със силните си ръце за парапета, повдигна се над него и огледа от там цялата долина. Големите дървета на парка ограничаваха видимостта, но в края му, там, къде-

то се разсичаше от гориста могила, видя друга, по-ниска, полусрутена кула, която се намираше на около 700 – 800 метра разстояние.

След малко огледа повторно местността. Според него решението на загадката, изглежда, бе именно в използването на далекогледа. И тя веднага би могла да бъде разрешена, ако се откриеше как е бил използван той.

После Ренин заоглежда последователно бойниците. Една от тях, или по-точно – мястото, където би трябвало да бъде, привлече вниманието му. В центъра ѝ сред гипса, с който беше запушена, имаше запълнен с пръст отвор, върху който бяха поникнали растения.

Ренин изскуба растенията и изхвърли пръстта. Откри се дупка, която бе широка около двацет сантиметра в диаметър и минаваше през цялата дебелина на стената. Когато се наведе и погледна в нея, видя, че тесният отвор насочва погледа над хълма точно към обраслата с бръшлян кула. В дъното на отвора имаше жлеб, който бе направен така, че да фиксира положението на далекогледа.

Ренин избърса лещите, постави оптическия прибор в отвора и внимавайки да не измести зрителната линия, доближи око до окуляра. Наблюдава неподвижен и безмълвен около половин минута. После се изправи и каза с развълнуван глас:

– Погледнете – гледайте внимателно... лицата под шапките...

– Ооо! – възкликна Органз изплашена. – Но това е ужасно!

В осветения център на зрителното поле на далекогледа тя видя потресаваша картина. Върху площадката на полуразрушената кула, чиято насрещна, обрасла с бръшлян стена бе по-висока и в случая служеше за фон, лежаха върху купчина камъни сред безредно поникнали храсти две човешки същества – мъж и жена. Или по-точно това, което бе останало от тях – две тъжни подобия на мъж и жена, които някога са имали дрехи и сега още личаха следите от шапките им, но които нямаха вече нито очи, нито лица, нито плът.

– Кой ли ги е отнесъл там? – прошепна Органз.

– Никой.

– Но тогава как са се озовали там?

– Този мъж и тази жена са умрели навярно преди много, много години там горе, на кулата. Телата им са изгнили под дрехите, а гарваните са ги разкъсали и са ги отнесли...

– Но това е ужасно! Това е ужасно! – повтаряше преbled-няла Органз, а върху лицето ѝ се бе изписала гримаса на отвращение.

Половин час по-късно двамата вече напускаха замъка Аленгър. Преди да си тръгнат, отидоха до кулата с бръшляните, по-голямата част от която се бе превърнала в руини. Вътрешността ѝ бе празна. Изкачиха се с голяма мъка по натрошените каменни и дървени стълби, парчета от които се търкаляха на земята. Задната част на кулата опираше във външната ограда на парка. Органз бе крайно изненадана от това, че принц Ренин странно защо се отказа от по-нататъшни проучвания, сякаш вече нищо друго не представляваше интерес за него. Дори в гостилницата на близкото село, в която се отбиха да се нахранят, вече не говореше за случая и единствено тя разпитваше гостилничаря за запустелия замък. Но и това се оказа напразно, защото човекът бе дошъл скоро в този край и не можеше да ѝ съобщи нищо. Не знаеше дори и името на собственика.

След това пое по пътя към Ла Марец. Органз непрекъснато се връщаше към страшното зрелище. Но Ренин бе вече весел и като че бе съвсем безразличен към него.

– Но кажете най-после какво ще правим – възкликна накрая нетърпеливо Органз. – Нима е възможно да оставим всичко това така. Трябва да вземем някакво решение.

– Наистина – съгласи се той, – налага се да вземете решение. Господин Росини трябва да знае най-после какво има да става и дали решението ви е в негова полза.

Тя вдигна рамене:

– Е! Не ставаше дума за това. Но засега...

– Какво засега?

– Засега трябва да узнаем чии са тези два трупа.

– Ами Росини?

– Росини ще почака. Но аз не мога да чакам.

– Тъй да е. Той може би и без това още не е успял да залепи гумите. Но все пак не е ли по-важно какво ще му кажете?

– По-важното е това, което видяхме. Покажахте ми една тайна, която ме интересува повече от всичко друго. А какви са вашите намерения?

– Моите намерения ли?

– Да, има два трупа... Ще съобщите ли за тях в полицията?

– О, свещена простота! – засмя се принцът. – А защо трябва да правя това?

– Но тук има тайна, която трябва да се разкрие... това е ужасна драма, а може би и престъпление.

– За да я разкрием, не се нуждаем от никого.

– Как така! Какво приказвате? Може би разчитате на нещо?

– Боже мой, но това, което се е случило, е толкова ясно, сякаш съм го прочел в книга. Една история, илюстрирана с картинки. Всичко е толкова просто!

Тя го погледна през рамо, питайки се дали не се ли подиграва с нея, но принцът беше съвсем сериозен.

– Е, и тогава какво ще правим? – попита тя, цялата тръпнеща.

Вече се смрачаваше. Бяха вървели бързо и когато приближиха Ла Марец, видяха, че ловците тъкмо се връщаха.

– Тогава – обясни той – ще попълним сведенията си от околните жители. Познават ли някого, който би могъл да ни бъде полезен?

– Вуйчо ми. Той никога не е напускал това място.

– Отлично. Ще разпитаме господин Д'Еглерош и ще видите в каква логическа последователност ще се занижат фактите един след друг. Щом имаме първата брънка от веригата, ще стигнем и до последната. Това е най-интересното занимание, поне за мен.

Разделиха се чак в замъка. Органз намери багажа си и едно гневно писмо от Росини, с което той се сбогуваше с нея и ѝ съобщаваше, че заминава.

– Нека бъде благословен този мил и смешен човек – каза си тя, – той май е намерил най-доброто решение на проблема.

Тя бе вече забравила всичко това – краткотрайния си флирт с него, комичното си бягство, проектите му. Росини ѝ се виждаше много по-чужд, отколкото този смуцаващ Ренин, който само допреди няколко часа ѝ се струваше толкова несимпатичен.

В този миг принцът почука на вратата ѝ.

– Вуйчо ви е в библиотеката си – съобщи той. – Искате ли да идем заедно? Аз го предупредих, че искам да го посетя.

Ортанз веднага тръгна с него.

– Има още нещо – добави Ренин. – Тази сутрин, когато попречих на плановете ви и ви помолих да ми се доверите, поех същевременно и един ангажимент към вас, който няма да закъсне да изпълня. Ще получите и доказателства за това.

– Не сте поели никакъв друг ангажимент – отговори Ортанз, смеейки се, – освен да задоволите докрай любопитството ми.

– Ще бъде задоволено – обеща с увереност той, – нещо повече, още сега ще имате възможността да проверите дали вуйчо ви ще потвърди изводите ми.

Завариха господин Д'Еглерош сам. Пушеше лулата си и пиеше шери. Предложи чаша и на Ренин, но принцът отказа.

– А ти как се чувстваш, Ортанз? – запита той с привидно равнодушен глас. – Тук, както знаеш, е така скучно всякога освен през септември. Използвай пълноценно дните. Чух, че си направила хубава разходка с Ренин?

– За това именно бих желал да поговорим, драги господин Д'Еглерош – съобщи принцът.

– О, ще ме извините, но след не повече от десетина минути ще трябва да тръгна за гарата – пристига една приятелка на жена ми, която трябва да посрещна.

– О, десет минути са ми предостатъчни – успокои го Ренин.

– Точно колкото да изпушим по още една цигара тогава, нали?

– Разбира се.

Ренин взе цигара от кутията, която му поднесе господин Д'Еглерош, и след като я запали, каза:

– Знаете ли, че случайността по време на тази разходка ни заведе чак до старото имение Аленгър, което сигурно добре познавате.

– Разбира се. Но то е заключено, струва ми се, почти от четвърт век и не сте могли да влезете вътре, нали?

– Влязохме.

– Сигурно сте видели интересни неща?

– Видяхме, и то много. Дори открихме някои твърде странни неща.

– Какви? – попита контът, поглеждайки часовника си.

Ренин заразказва:

– Затворени стаи, зала, внезапно изоставена в пълен ред, часовника, който по чудо ни посрещна със звъна на камбаната си.

– Разказвате с твърде големи подробности – измърмори конт Д'Еглерош.

– Е, имаше и нещо по-съществено наистина. Качихме се горе на терасата и от там видяхме на върха на една кула, която се намира доста далеч от замъка... два трупа, по-точно два скелета... на мъж и на жена, покрити все още с дрехите, с които са били облечени, когато са били убити...

– Ох! Ох! Убити? Просто предположение...

– Е, да, и затова именно искаме да ви поразпитаем. Драмата, която се е разиграла вероятно преди двайсетина години, не е ли предизвикала сензация за времето си?

– Бога ми, не! – заяви конт Д'Еглерош. – Никога не съм чувал да се говори за някакво престъпление или за изчезнали хора.

– Нима – промърмори обезсърчен Ренин, който изглеждаше малко разочарован... – Толкова се надявах да получа някакви сведения от вас, а пък то... Е, извинете ме тогава...

Ренин хвърли въпросителен поглед към Ортанз и тръгна към вратата. Но неочаквано се върна:

– Не бихте ли могли поне, любезни господине, да ми помогнете да вляза във връзка с лица от вашия кръг и от вашата фамилия... които знаят нещо за случая?

– От моето семейство ли? И защо смятате, че биха могли да бъдат в течение?

– Но нали имението Аленгър е принадлежало и без съмнение все още принадлежи на фамилията Д'Еглерош. Всички военни реликви в замъка носят герба с кацнал върху камък орел... върху скала. От там направих това свое заключение.

Този път контът изглеждаше наистина изненадан. Той блъсна бутилката и чашата си и каза:

– Какво говорите? Винаги съм пренебрегвал това съседство.

Усмехнат, Ренин повдигна глава:

– По-скоро ми се струва, драги господине, че не ви се ще въобще да приемете някаква роднинска връзка между вас... и този непознат владетел на замъка.

– Значи според вас той е съмнителен човек?

– Несъмнено той е убиецът.

– Какво говорите? – Контът се изправи на крака.

Развълнувана, Ортанз засрича:

– Сигурен ли сте наистина, че е било извършено престъпление и че престъпникът е някой от замъка?

– Съвсем сигурен.

– Но на какво се дължи тази ваша сигурност?

– На това, че зная самоличността на жертвите и причината за убийството.

Принц Ренин говореше толкова убедено, че контът и Ортанз не можеше да не повярват, че той разполага с най-неоспорими доказателства.

С ръце на гърба конт Д'Еглерош сновеше неспокойно из стаята. Накрая проговори:

– Отдавна имах предчувствието, че тогава се е случило нещо, но никога не съм се опитвал да узная какво... Тогава – преди двайсет години, един далечен мой братовчед наистина живееше в имението Аленгър. Поради името, което нося и аз, се надявах, че тази история, за която наистина нищо не зная, но за която все пак подозирах, ще остане неразкрита завинаги...

– Значи този ваш братовчед ги е убил тогава?...

– Бил е принуден да ги убие.

Ренин вдигна глава:

– Съжалявам много, драги господине, но трябва да поправа донякъде твърденията ви. Братовчед ви е извършил убийството хладнокръвно и подло и аз не зная друго престъпление, извършено така обмислено, спокойно и тайнствено.

– А вие какво знаете за него?

Дошъл бе мигът, в който и Ренин трябваше да даде обяснение. Това бе опасен момент, чиято важност Ортанз схващаше напълно, макар и да не подозираше още за драмата, към разкриването на която принцът се движеше стъпка по стъпка.

– Случилото се е съвсем ясно – каза той. – Всичко свидетелства, че този господин Д'Еглерош е бил женен и че недалеч от замъка Аленгър е живяла и друга съпругеска двойка. Двете семейства са поддържали близки приятелски отношения, докато един ден... Кой от четиримата е бил първопричината за помрачаването на отношенията между двете семейства, не бих могъл да твърдя, но едно нещо бие веднага на очи: че жената на вашия братовчед госпожа Д'Еглерош се е срещала тайно със съпруга от другата двойка в кулата с бръшляните, която има и друг изход откъм самото поле. Разбирайки за това, братовчед ви Д'Еглерош е решил да си отмъсти жестоко, но така, че никой да не узнае за убийството на виновните в изневяра. Той е открил, че в замъка има едно място, откъдето може да наблюдава над дърветата и просеките на парка отстоящата на осемстотин метра от там кула. Той е пробил дупка в парапета на мястото, където е била замазана една стара бойница, и от там с помощта на далекогледа си, за който е направил специален жлеб, е наблюдавал срещите на виновните в изневяра лица. И пак от там, след като е взел всички предпазни мерки и е изчислил разстоянието до отсрещната кула, един неделен ден – на 5 септември, когато в замъка не имало никого, е убил хладнокръвно двамата влюбени с два пушечни изстрела.

– Да... точно тъй трябва да е било – промълви контът. – Значи братовчед ми Д'Еглерош...

– Убиецът – продължи Ренин – е запушил тогава отвора с кал. А кой би могъл да заподозре, че двата трупа се разлагат на върха на кулата, където така и така никой не стъпвал и към който за по-голяма сигурност той сам е съборил дървената стълба? Не му е оставало нищо друго, освен да измисли обяснение за изчезването на жена си и на нейния любовник, като пусне слуха, че двамата са избягали заедно.

Органз потрепери. Последното изречение сякаш вдигна завесата на една драма, която тя не очакваше. Едва сега разбра какво искаше да каже в действителност принц Ренин.

– Какво искате да кажете? – повтори сякаш собствените си мисли тя.

– Казвам само, че онзи конт Д'Еглерош е обвинил жена си и любовника ѝ, че са избягали заедно.

– Не, не! – възкликна тя. – Не бих могла да приема думите ви. Говорехме за братовчед на вуйчо ми... Защо смесвате тогава двете истории?

– Защо да ги смесвам? – попита принцът. – Не ги смесвам, мила госпожо. Просто има само една история и аз я разказвам така, както е станала.

Органз обърна глава към вуйчо си, който седеше със скръстени ръце и с наведена глава в сянката, образувана от абажура на лампата.

– Но защо той не протестира? – питаше се смаяна тя.

Ренин продължи:

– Да, госпожо, има само една история. През същата тази вечер на 5 септември в 8 часа господин Д'Еглерош вероятно под предлог, че ще търси избягалите, е барикадирал отвсякъде замъка си и го е напуснал. Оставил е всички стаи така, както са били дотогава. Прибрал е само пушките от пирамидата. В последния момент се е сетил или може би просто е имал предчувствието, което се потвърждава сега, че след като е играл главна роля в подготовката на престъплението, далекогледът, ако бъде намерен, е можел да послужи като изходна точка за разкриване на престъплението. Затова го е захвърлил в кутията на часовника, където случайно е спрял с него движението на махалото. Тази машинална грешка, каквато

допуска всеки престъпник, стана причина за разкриването на механизма на престъплението след двайсет години. Когато блъсках да отворя вратата, махалото се е освободило от сътресението. Часовникът проработи, отби 8 часа и... аз, търсейки причината, открих далекогледа, който по-нататък ми служеше като пътеводител в разкриването на тайната.

– Но имате ли доказателства, че нещата са се развили така? – възкликна Органз.

– Доказателства ли? – извика Ренин. – Та те са толкова много и вие ги знаете не по-зле от мен. Кой би могъл да убие двама души с по един изстрел от такова разстояние освен изключителен стрелец, нали господин Д'Еглерош? Доказателства ли? Искате ли още? Защо нищо друго не е взето от замъка освен пушките? Значи те принадлежат на страстен ловец, който не иска да се лиши от тях, нали така, господин Д'Еглерош... това не са ли пушките, които виждате тук и които разкрояват стените? А датата 5 септември, на която е извършено престъплението? И която е оставила в душата на престъпника толкова страшен спомен, че той всяка година само по това време... устройва развлечения и само на тази дата изоставя въздържателните си принципи и пие алкохол? Ето днес сме 5 септември. Доказателства ли? Дори и да няма други, тези не са ли достатъчни.

И Ренин посочи с ръка конт Д'Еглерош, който при това ужасно възпроизвеждане на миналото се бе сгромолясал върху едно канапе и криеше лице в ръцете си.

Органз не възрази повече. Тя никога не бе обичала вуйчо си, или по-точно – вуйчото на съпруга си, и сега изцяло възприе обвиненията срещу него.

Измина една минута в мълчание.

Господин Д'Еглерош напълни чашата си с шери два пъти един след друг и два пъти я изпразни до дъно. След това се изправи и се приближи до Ренин.

– Независимо дали тази история е вярна или не, господине, мисля, че не може да се нарича престъпник един съпруг, който премахва невярната си съпруга, за да отмъсти за поруганата си чест.

– Не – съгласи се Ренин, – но аз ви изложих само първото предположение за събитията. Има и второ, което е още по-утежняващо вината му обстоятелство... и по-правдоподобно..., друго едно, към което неминуемо би ни довело едно бързо разследване.

– Какво искате да кажете?

– Искам да кажа следното: Може би в случая се касае не за изневяра, както от съжаление към съпруга предложих да приемем според първата хипотеза, а за материално разорен мъж, съблазнен от богатството на жената на своя приятел, който, за да се отърве от него и от собствената си съпруга, ги е подвел и сам ги е вкарал в капана. Може би ги е посъветвал да посетят тази запустяла кула и ги е убил отдалеч, осигурявайки си по този начин алиби.

– Не, не – запротестира контът. – Всичко това е измислица.

– О, аз не бих твърдял това с такава сигурност. Обвинението е подкрепено с доказателства, макар и извлечени пак по интуиция и чрез разсъждения, но които дотук бяха неоспорими. И все пак аз бих искал второто предположение да бъде невярно. Но защо в такъв случай са тези угризения на съвестта? Съвестта не гризе човек, който просто е наказал виновниците.

– О, за убийство гризе. Това е непоносима тежест.

– И за да се опита да я успокои ли господин Д'Еглерош се оженва по-късно за вдовицата на жертвата си? Това е най-важният факт, господине. Защо му е бил този брак? Господин Д'Еглерош бил ли е материално разорен, господин Д'Еглерош? Жената, за която се е оженил втори път, била ли е богата? Или може би двамата са се обичали и с нейно съгласие господин Д'Еглерош е убил жена си и съпруга на любимата си? Има толкова много въпроси, които в момента все още не са изяснени, но правосъдието разполага със средства, с които би могло лесно да ги реши.

Господин Д'Еглерош се олюля и за да не падне, трябваше да се хване за облегалката на един стол. Пребледнял като платно, той попита, заеквайки:

– И вие ще уведомите полицията?

– Не, не – каза Ренин. – И то по две причини. Първо, престъплението има давност. Второ, двайсет години кошмари и угризения на съвестта, които ще преследват виновния до самия му гроб, неудачите по всяка вероятност и в новия му семеен живот, ужасните всекидневни терзания... и в края на краищата принудата да отиде отново там, за да унищожи следите от своето престъпление, страшното наказание да се качи на кулата да докосне скелетите, да ги съблече и накрая да ги погребее... всичко това е предостатъчно. Нека не бъдем чак толкова строги и да не правим това обществено достойние, да не предизвикваме скандал, който би се отразил и върху живота на племенницата на господин Д'Еглерош. Не! Нека се откажем от този позор.

Контът се изправи над масата и продължавайки да държи челото си с ръце, запита:

– Но тогава защо?

– Защо се намесих ли? – попита Ренин. – Разказвайки всичко това, аз, разбира се, преследвах известна цел и ето каква. Колкото и минимална да е една санкция, такава все пак трябва да има. А и нашият разговор трябва да има някакъв практически резултат. Но не се плашете, господин Д'Еглерош, компенсацията ще ви струва много евтино.

– Колко?

Ренин се засмя:

– Отлично. Схващате положението. Само че грешите, смятайки, че съм заинтересован по такъв начин. Аз работя само за слава.

– Но тогава?

– О, става дума само за едно прехвърляне.

– Какво прехвърляне?

Ренин се наведе над масата и каза:

– Тук, в един от тези шкафове, има акт, който ви е предложен за подписване. Това е проектодоговорът за прехвърляне на имущество между вас и племенницата ви Ортанз Даниел. Отнася се за нейно имущество, което е било прахосано и за което отговорност носите вие. Подпишете този документ.

Господин Д'Еглерош потрепери:

– Знаете ли за каква сума става дума?

– Не искам да зная.

– А ако откажа?

– Тогава ще поискам да говоря с контеса Д'Еглерош.

Без да се колебае повече, контът отвори чекмеджето на масата, извади от там един облепен с гербови марки лист и бързо го подписа.

– Вземете го – каза той. – И се надявам...

– И вие като мене сигурно се надявате, че в бъдеще няма да имаме нищо общо помежду си? Убеден съм в това. Заминавам още довечера, а племенницата ви ще замине като мене утре. Така че сбогом, господине.

Ренин подаде акта на Органз. Тя стоеше като вкаменена от всичко това, което беше чула. Смутена бе от неочакваните факти, които научи за миналото на вуйчо си, и то от принц Ренин. Все още не можеше да си обясни невероятното ясно-видство и необикновената прозорливост на този човек, който от известно време сякаш дирижираше развоя на събитията и извикваше пред очите ѝ една след друга картините от драма, на която никой жив човек не беше присъствал.

– Е, сега доволна ли сте от мен? – попита той.

Тя му протегна и двете си ръце.

– Вие ме отървахте от Росини. Вие върнахте свободата и самостоятелността ми. Благодаря ви от все сърце.

– О, не ви питах за това – каза той. – Аз исках най-вече да ви доставя едно развлечение. Животът ви беше толкова монотонен и скучен. В него липсваха каквито и да било изненади. Попитах ви дали и днес беше така.

– Но как можете да питате сега. Преживях най-въълнуващите и най-необикновени минути от целия си живот.

– В живота винаги може да бъде така – продължи той, – ако знаем как да наблюдаваме и как да изследваме нещата. Навсякъде стават престъпления; може да ги извърши понякога и най-умният човек. Навсякъде, ако пожелаете това, има от какво да се възползваме, за да вършим добро, да спасяваме хора, да предотвратяваме несправедливости...

Поразена от думите му и от бликащата от тях сила и убедителност, Органз попита:

– Но всъщност кой сте вие?

– Авантюрист, нищо повече. Любител на приключения. Животът трябва да се живее само чрез тях, чрез свои или чужди приключения. Днешното ви разстрои, понеже ви засягаше лично, но другите са много, много забавни. Искате ли да ви докажа това?

– Как?

– Станете ми съдружничка в авантюрите. Ако някой се нуждае от помощ, елате и му помогнете заедно с мен. Ако случайността или инстинктът ми посочи следа от някое престъпление или от страданието на някой човек, можем да тръгнем двамата заедно. Искате ли?

– Да – каза тя. – Но...

Органз се поколеба. Искаше да разбере скритите намерения на Ренин.

– Но вие се плашите донякъде – довърши той вместо нея с усмивка. – Питате се: „В какво всъщност иска да ме въввлече този любител на авантюри? Очевидно му харесвам и все някога, рано или късно, ще поиска някаква компенсация“. Имате право. Трябва да сключим помежду си ясен и конкретен договор.

– Точно така – усмихна се Органз, предпочитайки в този миг да обърне всичко на шега. – Да чуем вашите предложения.

Ренин се замисли за миг, но продължи:

– Е, добре! Нека бъде така – да приемем, че днес е денят на първата ни авантюра. Ще я наречем „Часовникът в Аленгър бие осем пъти“. Искате ли да вземем за основа това число и още седем пъти в течение на следващите три месеца да се заемаме заедно с разкриване на тайни? И съгласна ли сте после, след осмия път, да поемете задължението да ми позволите...

– Какво?

Той не отговори на въпроса ѝ, но продължи:

– Естествено, винаги ще бъдете свободна да ме изоставите дори наред пътя, ако не успея да ви заинтересувам. Но ако

ме следвате докрай и ако завършим заедно осмото си начинание след три месеца, тоест до 5 декември, в същия момент, когато този часовник отбие осмия си удар, а той ще го отбие, бъдете сигурна, защото старото махало няма да спре да се движи – тогава вие се задължавате да ми позволите...

– Какво? – повтори тя вече нетърпеливо.

Ренин замълча. Погледна хубавите ѝ устни, които би желал да поиска за награда, но понеже беше сигурен, че младата жена го бе разбрала и без думи, реши, че е излишно да се изразява с толкова големи подробности, и продължи:

– На мен радостта да ви виждам ми е достатъчна... Затова не аз, а вие трябва да диктувате условията. Какви са те? Какво искате?

Стана ѝ приятно, че се отнася към нея с такова уважение, и отговори със смях:

– Какво искам ли?

– Ами да.

– А може ли да си поискам нещо много трудно?

– О, за този, който би желал да ви спечели, всичко е лесно.

– Но ако желанието ми е неизпълнимо?

– Неизпълнимите желания най-много ме интересуват.

Тогава тя каза:

– Искам да ми намерите и да ми върнете една изчезнала токичка от стар колан. Тя е направена от карнеол, обкована е със скъпоценни камъни и е прикачена на златен филигран. Имах я от майка си, а тя – от баба ми. И всички знаят, че им е носила щастие, носеше и на мен, но след като изчезна от касичката, в която бе заключена, аз съм нещастна. Намерете ми я и ми я върнете, господине.

– Кога е била открадната?

– Може би преди седем години... или преди осем... или преди девет... не зная точно... Не зная и къде... Не зная също как... Въобще не зная нищо.

– Ще я намеря – обеща Ренин – и вие пак ще бъдете щастлива.

БУТИЛКАТА С ВОДА

Бяха изминали вече четири дни, откакто Ортанз Даниел се беше настанила в Париж, когато се съгласи да се срещне с принц Ренин в Булонския лес. Така в едно хубаво утро двамата седнаха в едно ъгълче на терасата на ресторант „Империял“.

Младата жена беше изпълнена с жизнерадост, очарование и грация. Ренин дори и не намекваше за споразумението, което ѝ беше предложил. Тя му разказа за заминаването си от Ла Марец и спомена, че не е чувала нищо за Росини.

– Аз чух да се говори за него – каза Ренин.

– О, и какво?

– Ами той ми изпрати секундантите си и тази сутрин имахме малък дуел. Раних го в рамото и с това случаят приключи. Но нека говорим за друго.

Така за Росини повече не стана дума. Ренин се зае да изложи пред Ортанз плановете си за две експедиции, които възнамеряваше да предприеме и в които ѝ предлагаше без особен ентузиазъм да вземе участие и тя.

– Най-интересното приключение – твърдеше той – е това, което се случва неочаквано. То започва внезапно, без предизвестие и никой друг освен посветените в тайните му не забелязват и не долавят връзката между случайностите, които минават край тях. Събитието трябва да се усети веднага. Само миг колебание – и вече може да бъде много късно. Едно специфично чувство, като нюх на ловджийско куче, което отличава необходимата миризма сред всички други, ни предупреждава за него.